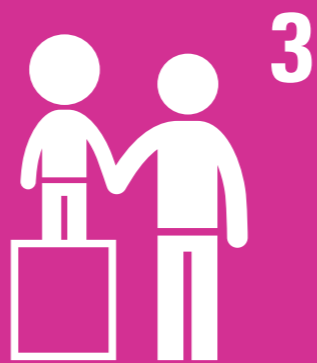




1
ALLA UNDER 18 ÅR
ÄR BARN



2
INGEN FÅR
DISKRIMINERAS



3
BARNETS BÄSTA



4
UPPFYLLA BARNETS
RÄTTIGHETER



5
VÅRDNADSHAVARES
ANSVAR FÖR BARNETS
UTVECKLING



6
RÄTT TILL LIV,
ÖVERLEVNAD OCH
UTVECKLING



7
RÄTT TILL NAMN OCH
MEDBORGARSKAP



8
RÄTT TILL SIN
IDENTITET



9
SKYDD FRÅN ATT
SKILJAS FRÅN SINA
FÖRÄLDRAR



10
RÄTT TILL FAMILJE-
ÅTERFÖRENING



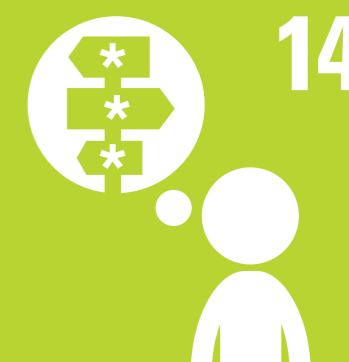
11
SKYDD MOT
KIDNAPPNING



12
RÄTT ATT BLI
LYSSNAD PÅ



13
RÄTT ATT UTTRYCKA
SINA ÅSIKTER



14
RÄTT TILL
RELIGIONSFRIHET



15
RÄTT ATT STARTA
OCH VARA MED
I FÖRENINGAR



16
RÄTT TILL
PRIVATLIV



17
RÄTT TILL
INFORMATION



18
VÅRDNADSHAVARES
GEMENSAMMA
ANSVAR



19
SKYDD MOT
ALLT VÅLD



20
RÄTT TILL ETT ANNAT
HEM OM DET BEHÖVS



21
BARN SOM ÄR
ADOPTERADE



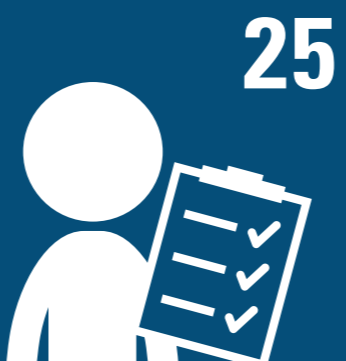
22
BARN PÅ FLYKT



23
BARN MED
FUNKTIONS-
NEDSÄTTNING



24
RÄTT TILL HÄLSA



25
BARN SOM BLIVIT
OMHÄNDERTAGNA
AV STATEN



26
RÄTT TILL
SOCIALT OCH
EKONOMISKT STÖD



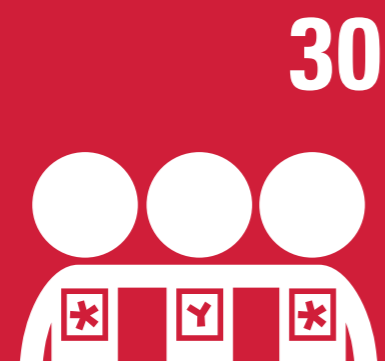
27
RÄTT TILL BOSTAD,
KLÄDER OCH MAT



28
RÄTT TILL
UTBILDNING



29
UTBILDNINGENS
MÅL



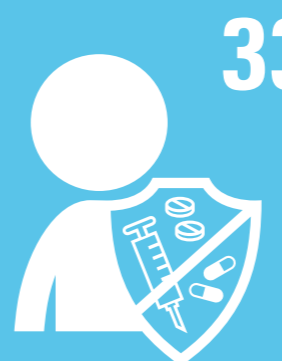
30
MINORITETERS RÄTT
TILL SIN RELIGION,
KULTUR & SITT SPRÅK



31
RÄTT TILL LEK, VILA
OCH FRITID



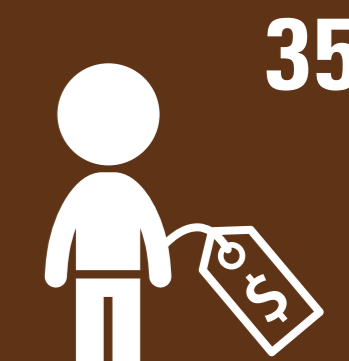
32
SKYDD FRÅN
SKADLIGT ARBETE



33
SKYDD FRÅN KNARK



34
SKYDD FRÅN
SEXUELLT
UTNYTTJANDE



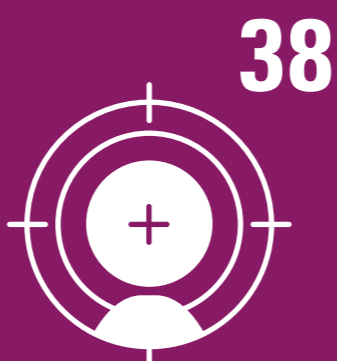
35
SKYDD FRÅN
ATT SÄLJA ELLER
KÖPA BARN



36
SKYDD FRÅN
SKADLIGT
UTNYTTJANDE



37
SKYDD MOT
FÖR HÅRD
BESTRAFFNING



38
SKYDD I KRIG



39
RÄTT TILL STÖD FÖR
BARN SOM UTSATTS
FÖR ÖVERGREPP



40
BARN SOM
BEGÅR BROTT



41
BARNKONVENTIONEN
ÄR MINIMIREGLER



42
RÄTT ATT KÄNNA TILL
BARNKONVENTIONEN

43-54



REGLER OM HUR
BARNKONVENTIONEN
SKA FÖLJAS

BARNKONVENTIONEN

Som barn räknas varje människa under 18 år. **1**

Alla barn har de här rättigheterna. Det spelar ingen roll vem de är, var de bor, vilket språk de pratar, vilken religion de har, vad de tänker, hur de ser ut, vilket kön de har eller om de har en funktionsnedsättning. Inget barn får behandlas orättvist av någon anledning. **2**

När vuxna bestämmer ska de noga tänka på hur deras beslut påverkar barn och vad som är bäst för barnen. De som bestämmer ska också se till att barn är skyddade och att föräldrarna, eller andra vuxna, tar hand om dem. **3**

Varje land ska göra allt de kan, för att alla barn i landet får alla de rättigheter som står i barnkonventionen uppfyllda. **4**

Barnets föräldrar, eller annan vuxen, är ansvariga för att barnet växer upp och utvecklas på ett bra sätt. **5**

Barn har rätt att överleva, må bra och utvecklas. De som bestämmer i landet är ansvariga för det. **6**

Barn har rätt till ett namn och ett land att bo i. Barn har rätt att få veta vem som är deras föräldrar och att de tar hand om dem, om det går. **7**

Barn har rätt till sin identitet, som till exempel sitt namn, ett personnummer, att få höra till sin släkt och att få vara medborgare i ett land. Ingen får ta det ifrån dem, men om det händer måste de som bestämmer snabbt hjälpa dem att få tillbaka det. **8**

Barn ska få vara tillsammans med sina föräldrar, om det inte är bättre för barnet att någon annan tar hand om hen. Till exempel om en förälder gör illa, eller inte tar hand om sitt barn. Barn som har skilda föräldrar ska få ha kontakt med båda föräldrarna, om det inte skadar barnet. **9**

Barn har rätt att hålla kontakten med föräldrar som bor i ett annat land, kunna åka dit och få bo tillsammans. **10**

Barn ska skyddas från att tvingas följa med utomlands när det är olagligt. Till exempel om någon tar ett barn eller om en förälder tvingar barnet att stanna i ett annat land utan att den andra föräldern har sagt att det är okej. **11**

Barn har rätt att säga vad de tycker och tänker om saker som handlar om dem. Vuxna ska lyssna på barn och ta deras tankar på allvar. **12**

Barn har rätt att fritt tänka, tycka och uttrycka sina tankar, så länge som det inte skadar någon annan. Till exempel genom att prata, teckna, skriva eller på annat sätt. **13**

Barn har rätt att själva bestämma sin tro eller religion, eller välja att inte tro på någon religion alls. Föräldrar ska hjälpa barn när de växer upp, så att de förstår vad de kan välja mellan. **14**

Barn har rätt att vara med i eller starta egna klubbar och föreningar. Så länge det inte skadar någon annan. **15**

Barn har rätt till ett privatliv. Att få vara ensamma och ha sina hemligheter, om de vill. **16**

Barn har rätt till information från till exempel internet, radio, böcker, mobiltelefon och tv. Vuxna är ansvariga för att barn inte får information som är dålig för dem. De som bestämmer i landet ska se till att det delas information från många olika ställen på ett språk som barn förstår. **17**

Föräldrar är ansvariga för sitt barns uppfostran. Om ett barn inte har sina föräldrar så är ansvaret en annan vuxens. De kallas vårdnadshavare. Föräldrar och vårdnadshavare ska alltid tänka på vad som är bäst för barnet. De som bestämmer i landet ska hjälpa föräldrar och vårdnadshavare. Om ett barn har båda sina föräldrar delar de på ansvaret för att uppfostra barnet. **18**

Barn ska skyddas mot alla former av våld, både att bli slagen och om någon säger elaka saker. Barn ska också skyddas från andra elaka saker som görs mot dem, till exempel från att bli utnyttjade, utsatta för sexuella övergrepp eller från vuxna som inte tar bra hand om dem. **19**

Barn har rätt till ett annat hem om de inte kan bo kvar hos sin familj. I det nya hemmet ska barnet inte behöva ändra på sig, utan få stöd av vuxna att få vara sig själv. **20**

Om ett barn adopteras ska de som bestämmer i landet tänka på vad som är bäst för barnet. Barn ska helst adopteras i det land där de fötts. Om det inte går kan de adopteras till ett annat land. **21**

Barn som tvingats fly från sitt land till ett annat ska få hjälp, skydd och ha samma rättigheter som barn i det nya landet. Om ett barn som flytt behöver hitta sina föräldrar eller behöver ett hem ska de få hjälp med det. **22**

Barn med funktionsnedsättning har rätt till ett så bra liv som möjligt. De som bestämmer i landet måste se till att barn med funktionsnedsättning kan vara med så mycket som de vill och kan. **23**

Barn har rätt att må bra, att få sjukvård, nyttig mat och rent vatten. Alla barn och vuxna ska få information om hur de kan må bra och hålla sig friska. **24**

Barn som inte kan bo med sin familj och bor på ett annat ställe, till exempel ett särskilt boende, har rätt att någon kollar så att det är ett bra ställe för barnet att vara på. De som bestämmer i landet är ansvariga för det och för att hjälpa barnet så att det blir så bra som möjligt. **25**

De som bestämmer i landet ska erbjuda pengar, eller annat stöd till familjer som inte har tillräckligt med pengar, eller andra viktiga saker, för att klara sig. **26**

Barn har rätt till mat, kläder och en säker plats att bo på, så att de kan utvecklas på bästa sätt. Om familjer har svårt att ordna det som behövs ska de som bestämmer i landet hjälpa dem. **27**

Barn har rätt till utbildning. Alla barn måste gå i grundskolan och den får inte kosta något. Barn ska få information och bli uppmuntrade att gå i skolan även efter grundskolan; i till exempel gymnasium, yrkesutbildning, högskola och universitet. De regler som finns i skolan ska alltid följa barnkonventionen. **28**

Skolan ska hjälpa barn att utvecklas och lära sig om sina egna och andras rättigheter. Barn ska också lära sig att leva fredligt och att ta hand om miljön. **29**

Barn har rätt till sin kultur, sin tro och att prata sitt eget språk. Även om de flesta andra i landet inte har samma som dem. **30**

Barn har rätt att leka och delta i fritidsaktiviteter, men också att vila och ta det lugnt. **31**

Barn ska skyddas från jobb som är farliga eller som gör det svårt att gå i skolan. Om barn jobbar ska de alltid vara trygga och få rättvist betalt. **32**

Barn ska skyddas från all kontakt med knark, eller narkotika som det också kallas. Till exempel från att använda och att sälja det. **33**

Barn ska skyddas från sex som är olagligt och från att bli skadade eller utnyttjade. Till exempel att sexuella bilder och filmer tas eller används mot deras vilja. **34**

Barn ska skyddas från att bli bortförda mot sin vilja och från att säljas eller köpas. **35**

Barn ska skyddas från situationer där de utnyttjas eller skadas. Även situationer som inte står i barnkonventionen. **36**

Barn ska skyddas från tortyr, våld och för hårda straff. Fängelse ska alltid vara en sista utväg. Barn som är misstänkta för brott ska få juridisk hjälp och få ha kontakt med sin familj. **37**

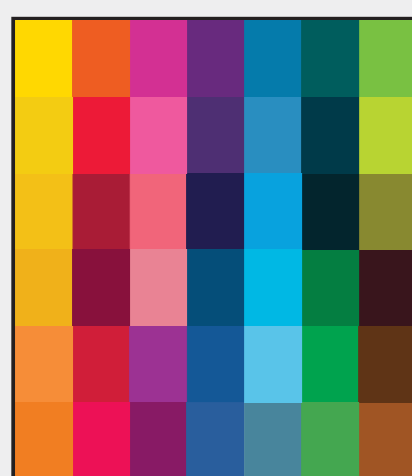
Barn ska skyddas när det är krig och från att delta i krig. **38**

Barn som har blivit skadade, dåligt behandlade eller påverkade av krig har rätt att få hjälp för att må bra och vara trygga igen. **39**

Barn som har gjort något brottsligt har rätt att behandlas rättvist och med respekt. De ska få stöd och hjälp för att komma tillbaka till samhället. **40**

Om det finns lagar och regler som är bättre för barns rättigheter, än det som står i barnkonventionen, så ska de gälla. **41**

De som bestämmer i ett land ska aktivt jobba för att alla barn, och vuxna, känner till det som står i barnkonventionen. **42**



BARN KONVENTIONEN

BARNKONVENTIONEN – BARNVÄNLIG VERSION

Barnkonventionen är en viktig överenskommelse mellan länder som har lovat att skydda barns rättigheter.

Barnkonventionen förklarar vilka som är barn, vad de har för rättigheter och vilket ansvar länder har. Alla rättigheter hänger ihop, de är alla lika viktiga och de kan aldrig tas ifrån barn.

Denna text stöds av FN:s barnrättskommitté.



43–54

Här förklaras hur de som är ansvariga ska göra för att se till att alla barn får vad de har rätt till enligt barnkonventionen. De som är ansvariga är till exempel de som bestämmer i ett land, UNICEF och andra delar av FN, såsom FN:s barnrättskommitté. De är en grupp experter på barnkonventionen som undersöker hur länder följer den.